

Novo normativno rješenje instituta naknade parničnih troškova kod parcijalnog uspjeha u sporu

Damir JELUŠIĆ, dipl. iur.
UDK 347

Autor u članku obrazlaže svoje argumente kojima smatra kako je novo normativno rješenje instituta naknade parničnih troškova kod parcijalnog uspjeha u sporu djelomično nejasno, neodređeno te nelogično. Autor navodi i relevantnu pravnu judikaturu koja se odnosi na dosadašnje rješenje instituta naknade parničnih troškova kod parcijalnog uspjeha u sporu.

1. UVOD

Odredbom je čl. 28. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku¹ koji je stupio na snagu 1. rujna 2019. godine, normativno intervenirano i u zakonsku odredbu koja uređuje naknadu troškova parničnog postupka u slučaju parcijalnog odnosno djelomičnog stranačkog uspjeha u sporu. Prema mišljenju autora, novo normativno rješenje odnosno modifikacija ovog instituta, zbog svoje djelomične nejasnosti, insuficijentnosti, neodređenosti, pa i nelogičnosti, predstavlja korak unatrag u odnosu na dosadašnje rješenje i na temelju navedenog iznjedrenu relevantnu judikaturu zbog razloga koje u nastavku apostrofiramo, individualiziramo i pravno argumentiramo.

2. DOSADAŠNJE NORMATIVNO RJEŠENJE

Prema dosadašnjem normativnom rješenju parnični sud je mogao, u situaciji djelomičnog uspjeha u parnici, s obzirom na postignuti uspjeh, odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove ili da jedna stranka nadoknadi drugoj i umješaču razmjernan dio troškova². Dakle, postojale su dvije mogućnosti odnosno opcije naknade: prva, rezervirana za (pod)jednaki parnični (ne)uspjeh u sporu, u kojoj je parnični sud ponaosob obvezivao stranke na podmirenje njihovih parničnih troškova, i druga, rezervirana za situacije većeg parcijalnog uspjeha jedne stranke u kojoj bi parnični sud prvo utvrdio djelomični parnični uspjeh stranaka, potom obračunao njihove parnične troškove za koje je smatrao da su bili nužni za vođenje parnice³, nakon toga prebio dobivene novčane iznose troškova, zatim ih razmjerno umanjio u skladu s (ne)uspjehom u sporu i, na samom kraju, stranku koja je manjim dijelom parcijalno uspjela u sporu obvezao na naknadu dobivene razmjernе svote troškova protustranke koja je postigla veći djelomični parnični uspjeh.

Nadalje, u dosadašnjem normativnom rješenju nije bila normirana obveza parničnog suda, što je djelomično korigirano u novom, da pri procjeni parcijalnoga stranačkog uspjeha u sporu mora u obzir uzeti kako kvantitativni, dakle, uspjeh u odnosu na visinu tužbenog zahtjeva, tako i kvalitativni, dakle uspjeh u odnosu na osnovu tužbenog zahtjeva.

Navedenu je normativnu insuficijentnost odnosno podnormiranost ovog instituta u dosadašnjem rješenju još prije 40-ak godina korigirala relevantna vrhovnosudska judikatura na temelju pravnog shvaćanja koje je o tom pravnom pitanju zauzeto na sada već davnoj sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 6. lipnja 1980. godine, a sadržaj je koji Vrhovni sud Republike Hrvatske razjasnio u obrazloženjima brojnih revizijskih odluka:

- ... Pravno shvaćanje se sastoji u tome da kod odlučivanja o troškovima parničnog postupka treba pravilno uzimati kako tužitelj, tako i tuženikov uspjeh u parnici, a kod parcijalnog uspjeha stranaka u sporu potrebno je prilikom određivanja troškova postupka ocjenjivati ne samo kvantitativno, već i kvalitativno uspjeh stranaka i to kako s obzirom na osnovu, tako i s obzirom na visinu prihvaćenog odnosno odbijenog dijela tužbenog zahtjeva⁴...
- ... Kod djelomičnog uspjeha stranaka u parnici sud mora kod odlučivanja o naknadi parničnih troškova voditi računa o uspjehu kako tužitelja tako i tuženika⁵...
- ... Svaka stranka, a ne samo tužitelj, može djelomično uspjeti u parnici⁶...
- ... Pri odlučivanju o troškovima parničnog postupka vodi se računa kako o tužitelju tako i o tuženikovom uspjehu u parnici⁷...
- ... Kada je tužbenom zahtjevu samo djelomično udovoljeno treba kod odlučivanja o parničnim troškovima uzeti u obzir i tužitelj i tuženikov uspjeh u parnici⁸...

No, kako svako pravilo, u pravilu, poznaje odnosno dopušta i iznimke, tako je, ako to okolnosti konkretnog slučaja zahtijevaju, u situaciji parcijalnog uspjeha u sporu moguće troškove odmjeriti samo tužitelju, s toga navodimo nekoliko odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske:

- ... isto tako, u svezi razmjernog uspjeha stranaka u postupku, ovaj sud je još na sjednici Građanskog odjela od 6. lipnja 1980. zauzeo pravno shvaćanje da je pri parcijalnom uspjehu stranaka u postupku (čl. 154. st. 2. ZPP-a) potrebno prilikom određivanja troškova postupka izraziti „djelomičan uspjeh“ i „razmjerni dio troškova“ ocjenjivati ne samo kvantitativ-

¹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (Nar. nov., br. 70/19., dalje: ZID ZPP)

² Zakon o parničnom postupku (Nar. nov., br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11. – pročišćeni tekst, 25/13., 89/14. – Odluka Ustavnog suda i 70/19.) čl. 154/2., dalje: ZPP

³ ZPP, čl. 155.

⁴ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev 817/13-2

⁵ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev 609/2001

⁶ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev 200/2001

⁷ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev 2141/1995

⁸ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev 3146/1990

no već i kvalitativno, kako s obzirom na osnovu, tako i s obzirom na visinu prihvaćenog, odnosno odbijenog dijela tužbenog zahtjeva, pa stoga u slučaju: - kad je tuženik osporavao osnovu tužbenog zahtjeva u potpunosti ili samo osnovu pojedinih samostalnih dijelova zahtjeva (pojedini oblik štete i slično), zbog čega su napravljena vještačenja i izvedeni drugi dokazi za koje je tužitelj prethodno snosio troškove, tužitelju će se priznati takvi troškovi u cijelosti, bez obzira na visinu dosuđenog iznosa, a kad je tuženik osporio samo visinu zahtijevane naknade pojedinog oblika neimovinske štete, sud će ocijeniti treba li tužitelju u cijelosti ili samo djelomično priznati troškove utvrđivanja visine neimovinske štete koje je tužitelj prethodno snosio, a u odnosu na visinu dosuđene mu naknade (koje pravno shvaćanje je izneseno i u odluci ovog suda na koju se tužitelj poziva u reviziji: Rev – 1083/09 od 15. listopada 2009.)⁹ ...

- ... Tuženici podnose reviziju s pitanjem primjene odredbe čl. 154. st. 2. Zakona o parničnom postupku te presuđenja da svaka od stranaka snosi svoje troškove iako je jedna od stranaka (tuženici) u pretežitom dijelu uspjela sa parnicom. Razmjernan uspjeh ili pretežiti uspjeh u sporu ne mora biti samo matematički rezultat uspjeha gledano s obzirom na razliku između dosuđenog novčanog iznosa u odnosu na traženi iznos u novcu. Ovo stoga što onda odredba čl. 154. st. 2. ZPP-a ne bi mogla biti primjenjiva u sporovima koji za predmet raspravljanja imaju nenovčani zahtjev. Razmjernan uspjeh se sagledava kvantitativno i kvalitativno s obzirom na sve okolnosti vezane za konkretni spor. Zato po shvaćanju ovog suda, rješenje navedenog pitanja ovisi o okolnostima svakog konkretnog slučaja, a kako okolnosti konkretnog slučaja u pojedinim sporovima mogu biti različite, onda i odgovor na postavljeno pitanje ne mora uvijek biti jednoznačan¹⁰ ...

3. NOVO NORMATIVNO RJEŠENJE

Uvodno u ovom kontekstu akcentiramo da je predlagatelj ZID-a ZPP-a bila Vlada Republike Hrvatske koja je u obrazloženju Prijedloga novo normativno rješenje obrazložila na sljedeći način:

- ... Nadalje, predloženim izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku predlaže se propisati način na koji sud treba obračunati troškove u slučaju djelomičnog uspjeha stranaka u sporu kako bi se olakšao sudski posao u dijelu računanja troškova, ali i radi formiranja jedinstvene sudske prakse. Dakle, umjesto obračuna troškova svake strane, sud će strani koja je postigla veći uspjeh u sporu priznati troškove u postotku koji odgovara razlici njezinog uspjeha i uspjeha protivne strane. Uspjeh stranka treba računati prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu...

Prema novom normativnom rješenju, ako su stranke djelomično uspjele u parnici, sud će najprije utvrditi postotak u kojemu je svaka od njih uspjela, zatim će od postotka one stranke koja je u većoj mjeri uspjela oduzeti postotak one stranke koja je u manjoj mjeri uspjela, nakon toga će utvrditi svotu pojedinih i svotu ukupnih troškova

stranke koja je u većoj mjeri uspjela u parnici koji su bili potrebni za svrhovito vođenje postupka te će, u konačnici, toj stranci odmjeriti naknadu dijela takvih ukupnih troškova koji odgovara postotku koji je preostao nakon navedenog obračuna postotaka u kojima su stranke uspjele u parnici. **Omjer uspjeha u parnici ocjenjuje se prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu**, vodeći računa i o uspjehu dokazivanja u pogledu osnove zahtjeva¹¹.

Analizirajući i komentirajući prvi dio navedene odredbe:

- ustvrđujemo činjenicu da je ona kogentnog karaktera pa parnični sud po njoj mora postupati odnosno mora ju aplicirati u situaciji parcijalnoga stranačkog uspjeha u sporu
- navedenim je normiranjem normiran *novum* kod odlučivanja o naknadi troškova u situaciji parcijalnoga stranačkog uspjeha u sporu u vidu formule odnosno procedure sastojeće od 4 koraka odnosno operacije izračuna koju je parnični sud obvezan provesti prije donošenja rješenja o naknadi
- primjećujemo i da je navedena formula odnosno način izračuna troškova različit od načina koji je zaživio u relevantnoj judikaturi.

Prema tom načinu, opisanom u brojnim vrhovnosudskim judikatima i gotovo općeprihvaćenom u judikaturi, **parnični je sud prvo morao utvrditi parcijalni uspjeh u sporu obje stranke, potom izračunati svote troškova koje su svakoj ponaosob bili nužni za vođenje parnice, zatim tako dobivene svote smanjiti razmjerno postotnom uspjehu u sporu te, konačno, prebiti dobivene svote i tako zaključno dobivenu svotu odmjeriti stranici s većim parcijalnim parničnim uspjehom, a o čemu govore i sljedeća sudska praksa:**

- ... Prema odredbi čl. 154. st. 2. ZPP-a, ako stranka djelomično uspije u parnici, sud može s obzirom na postignuti uspjeh, odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove ili da jedna stranka nadoknadi drugoj i umješaču razmjerni dio troškova. (a kako to proizlazi i iz odluka ovog suda na koje se tužitelj poziva u reviziji: Rev – 1083/09 od 15. listopada 2009., te odluka Rev – 832/05 od 26. travnja 2007., Rev – 885/06 od 20. rujna 2007.)¹²...
- ... Tuženik je u reviziji naznačio pravno pitanje – da li se kod djelomičnog uspjeha stranaka u parnici kod donošenja odluke o parničnim troškovima uzimaju u obzir parnični troškovi obje parnične stranke. Drugostupanjski sud je u odluci o parničnim troškovima obvezao tuženika na naknadu troškova razmjerno uspjehu tužitelja u parnici, ne uzimajući u obzir i parnične troškove tuženika. Takvo pravno shvaćanje drugostupanjskog suda nije pravilno, te je protivno pravnom shvaćanju ovog suda: ... kad stranke djelomično uspiju u parnici, sud će najprije utvrditi iznos naknade troškova na koji svaka stranka ima s obzirom na svoj uspjeh u sporu. Nakon toga će navedene iznose prebiti i razliku dosuditi onoj stranici koja ima pravo na naknadu većeg iznosa parničnih troškova... (VSRH Rev 832/2005-2)¹³...

⁹ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Revr 119/12-2

¹⁰ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev-x 502/12-2

¹¹ ZPP, čl. 154/2.

¹² Vrhovni sud Republike Hrvatske, Revr 119/12-2

¹³ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev 367/10-2

Apostrofiramo kako je ureden **isključivo obračun troškova na temelju kvantitativnoga parcijalnog stranačkog uspjeha u sporu odnosno uspjeha u sporu u odnosu na visinu impostiranoga tužbenog zahtjeva.**

Jednako tako, ustvrđujemo da su **istim zakonskim tekstom involvirana i integrirana dva pravila kojih do sada u ZPP-u nije bilo**, ali su iznjedrena i akceptirana u relevantnoj judikaturi.

O prvom pravilu da stranački djelomični uspjeh u sporu treba utvrđivati sagledavajući ga i valorizirajući kako kvalitativno tako i kvantitativno, već smo prethodno pisali u članku.

Drugo pravilo obvezuje **parnični sud da parcijalni uspjeh u sporu (pr)ocjenjuje prema uspjehu u odnosu na konačno postavljenu glavni tužbeni zahtjev.**

Nažalost, autor smatra da predlagatelj i zakonodavac na tome nisu smjeli stati nego su u ZPP trebali i morali inkorporirati još neka rješenja iz relevantne judikature značajne u ovom kontekstu, primjerice pravilo o obračunu i naknadi parničnih troškova u situaciji u kojoj tužitelj jednom ili višekratno djelomično povuče tužbu smanjenjem glavnoga tužbenog zahtjeva:

... Nije osnovana ni revizija tužitelja zbog odluke o troškovima parničnog postupka. Drugostupanjski sud je pravilno ocijenio uspjeh tužitelja u sporu sa 70%, a tuženog sa 30%, pa je primjenom odredbe čl. 154. st. 2. ZPP-a dosudio tužitelju srazmjeran dio troškova parničnog postupka. Drugostupanjski je sud obračunao troškove parničnog postupka tužitelju prema vrijednosti smanjenog tužbenog zahtjeva, jer smanjenje tužbenog zahtjeva znači povlačenje tužbe s prvobitno postavljenog na smanjeni iznos tužbenog zahtjeva, pa su primjenom odredbe čl. 193. u svezi s odredbom čl. 154. st. 2. ZPP-a tužitelju pravilno priznati troškovi parničnog postupka prema vrijednosti konačno postavljenog tužbenog zahtjeva za sve parnične radnje od tužbe pa nadalje, a tuženiku prema vrijednosti spora navedenog u tužbi, jer tako za slučajeve povlačenja tužbe propisuje odredba članka 158. stavak 1. u svezi sa člankom 164. stavak 7. ZPP-a¹⁴...

Autor smatra da bi prvi i drugi dio odredbe trebali zamijeniti mjesta jer je krajnje nejasno i **neodređeno kako će** (na temelju sadašnje stilizacije i normiranja) **parnični sud** (nakon što prema propisanoj formi utvrdi novčani iznos koji je parnična stranka s manjim parničnim uspjehom obvezna namiriti stranci s većim) **procijeniti koliko je kvalitativni parcijalni uspjeh i onda taj uspjeh izražen u postotcima** (na neki nenormirani, neobjašnjeni i nejasni način) **konvertirati u novčani iznos troškova i pribrojiti ga svoti dobivenoj putem izračuna formulom** da bi se tako u konačnici dobio zbirni novčani iznos koji je stranka s manjim parcijalnim uspjehom u sporu obvezna namiriti stranci s većim parcijalnim uspjehom, s sve na temelju po sudu procijenjenoga kvalitativnog i kvantitativnog parcijalnog uspjeha stranaka.

Prema mišljenju autora, **navedena bi odredba trebala glasiti:**

- ... ako su stranke djelomično uspjele u parnici, sud će najprije utvrditi postotak u kojemu je svaka od njih uspjela, vodeći pri tome računa i o uspjehu dokazivanja u pogledu osnove zahtjeva, zatim će od

postotka one stranke koja je u većoj mjeri uspjela oduzeti postotak one stranke koja je u manjoj mjeri uspjela, nakon toga će utvrditi svotu pojedinih i svotu ukupnih troškova stranke koja je u većoj mjeri uspjela u parnici koji su bili potrebni za svrhovito vođenje postupka te će toj stranci odmjeriti naknadu dijela takvih ukupnih troškova koji odgovara postotku koji je preostao nakon navedenog obračuna postotaka u kojima su stranke uspjele u parnici, pri čemu se omjer uspjeha u parnici ocjenjuje prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu...

4. JUDIKATURNI PRIMJERI DOSADAŠNJEG NAČINA IZRAČUNA

U nastavku navodimo praksu Vrhovnog suda Republike Hrvatske o načinu dosadašnjeg izračuna troškova postupka:

- ... S obzirom da je ovaj sud djelomično preinačio niže-stupanjske presude odlučio je o troškovima cijelog postupka (čl. 166. st. 2. i čl. 154. st. 2. ZPP). Kako je tužitelj istaknuo tužbeni zahtjev u iznosu od 181.260,00 kn sa kamatama, a konačno mu je tužbeni zahtjev prihvaćen do iznosa od 121.500,00 kn sa kamatama, u sporu je uspio u 67% dijela, a tuženik u 33% dijela. Tužitelj je imao izdataka za sastav tužbe i drugih podnesaka te za zastupanje odvjetnika ukupno u iznosu od 35.007,90 kn, a s obzirom na uspjeh u sporu pripada mu pravo na naknadu u iznosu od 23.455,29 kn i naknada troška vještačenja u iznosu od 11.272,60 kn, što ukupno iznosi 34.727,89 kn. Tuženik je imao izdataka za sastav podnesaka i zastupanje u iznosu od 11.500,00 kn, sastav žalbe 3.125,00 kn, sastav revizije 7.500,00 kn, što ukupno iznosi 22.125,00 kn, a s obzirom na uspjeh u sporu pripada mu pravo na naknadu u iznosu od 7.301,25 kn. Nakon izvršenog prijetoja tražbina naknade parničnih troškova ostala je razlika u iznosu od 27.426,64 kn u korist tužitelja, te je tuženik taj iznos platiti tužitelju na ime naknade parničnih troškova¹⁵...
- "...Odluka o parničnom trošku je preinačena pozivom na čl. 166/2., čl. 154/2. i čl. 155. ZPP-a. Tužiteljica je imala parnični trošak za sastav tužbe u visini 330 bodova (Tbr. 7. toč. I. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika) za zastupanje na ročištima 21.10.2002., 18. svibnja 2003. i 21. studenog 2003. godine, ukupno 990 bodova (Tbr. 9. Tarife), odnosno ukupno 1320 bodova, što sa PDV-om iznosi 16.104,00 kn. Tužiteljica je uspjela u parnici u omjeru koji iznosi 40%, te joj kao opravdan parnični trošak pripada iznos od 6.441,60 kn. Tuženik je imao trošak sudskih pristojbi na tužbi i presudu u iznosu od 6.700,00 kn, s time da je uspio u protivljenju tužbenom zahtjevu u omjeru od 60% (u kojem je omjeru tuženik uspio u parnici), pa mu kao opravdan parnični trošak pripada iznos od 4.020,00 kn. Nakon izvršenog prijetoja parničnih troškova tuženom je naloženo da plati tužiteljici parnični trošak u ukupnom iznosu od 2.421,60 kn¹⁶..."
- ... S obzirom da je ovaj sud djelomično preinačio pobijanu presudu odlučio je o troškovima cijelog

¹⁴ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev-2183/1998-2

¹⁵ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev 832/05-2

¹⁶ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev 885/2006-2

postupka (čl. 166/2. u vezi čl. 154/2. ZPP). S obzirom na istaknuti tužbeni zahtjev i dosudeni iznos naknade štete presudom ovog suda proizlazi da je tužiteljica u parnici uspjela u 16% dijela, a tuženik u 84% dijela. Tužiteljica je imala za sastav tužbe i ostalih podnesaka putem odvjetnika u iznosu od 141.276,00 kn, a s obzirom na uspjeh u parnici pripada joj pravo na naknadu u iznosu od 22.604,16 kn, te u cijelosti naknada troškova vještačenja – 2.500,00 kn, što ukupno iznosi 25.104,00 kn. Tuženik je imao izdataka za sastav podnesaka i zastupanje odvjetnikom u iznosu od 89.410,00 kn, trošak vještačenja u iznosu od 12.640,00 kn, troškova žalbe podnesene protiv prvostupanjske presude u iznosu od 6.875,00 kn, troškova revizije u iznosu od 6.037,50 kn, što ukupno iznosi 114.962,50 kn, a s obzirom na uspjeh u parnici pripada mu pravo na naknadu u iznosu od 96.568,50 kn. Nakon izvršenog prijeboja tražbina naknade parničnih troškova razlika je u korist tuženika u iznosu od 71.464,50 kn, te je tužiteljica dužna taj iznos platiti tuženiku na ime naknade parničnih troškova¹⁷...

5. HIPOTETSKI PREDMNIJEVANI PRIMJER NOVOG NAČINA IZRAČUNA

Pri hipotetskom oprimjerivanju novog načina izračuna kao varijable uzet ćemo da je tužitelj konačno postavljenim tužbenim zahtjevom potraživao isplatu svote od 100.000,00 HRK, da je zahtjev djelomično prihvaćen u svoti od 65.000,00 HRK, a djelomično odbijen u preostalom dijelu, te da su tužitelji troškovi nužni za vođenje parnice zbirno iznosili 13.500,00 HRK, a tuženikovi 9.500,00 HRK.

U skladu s formulom, prvo utvrđujemo da je kvantitativni parcijalni uspjeh u sporu 65 % - 35 %, potom tuženikov kvantitativni djelomični uspjeh oduzimamo od tužiteljeva i dobivamo parcijalni uspjeh potonjeg u omjeru od 35 % i, konačno, u zadnjem koraku izračunamo koliki je u novčanom iznosu navedeni postotak svote od 13.500,00 HRK i dobivamo svotu od 4.725,00 HRK koju je tuženik dužan namiriti osnovom troškova parničnog postupka.

Međutim, taj izračun nije točan jer u obzir uzima samo kvantitativni, a ne zbirno kvantitativni i kvalitativni djelomični uspjeh u sporu. Stoga, autor smatra da parnični sud, unatoč nelogičnom i nejasnom normiranju kod kojeg uopće nije normirano na koji će način sudovi procjenjivati kvalitativan parcijalni uspjeh, mora već u prvom radnji odnosno koraku izračuna izračunati zbirni kvalitativni i kvantitativni stranački uspjeh u postotnom obliku jer je to *condicio sine qua non* za pravičan i zakonit izračun parničnih troškova.

Ako to učinimo koristeći se gorenavedenom varijablom, tužitelj će doći do uspjeha, jer je u cijelosti uspio u odnosu na osnovu tužbenog zahtjeva, utvrditi na 85 %, a tuženikov, *argumentum a contrario*, na 15 %.

Kada, potom, potonji postotak oduzmemo od tužiteljeva, dobivamo parcijalni uspjeh potonjeg u omjeru od 70 % pa je novčani iznos koji mu je tuženik dužan namiriti na osnovi naknade parničnih troškova svota od 9.450,00 HRK.

Dakle, primjećujemo veliku razliku između dobivenih svota koje proizlaze iz činjenice da se prvi izračun temeljio samo na kvantitativnom, a drugi zbirno kvalitativnom i kvantitativnom parcijalnom uspjehu u sporu.

Zaključno, koristeći se identičnim varijablama, na primjeru ćemo prezentirati koliko bi svotu troškova dobili dosadašnjim načinom izračuna iznjudrenim u judikaturi pri kojemu se, za razliku od novog, u izračun uvrštavaju nužni troškovi svih stranaka, a ne samo one koja je u većem dijelu parcijalno uspjela u sporu. Prvi je korak u tom izračunu jednak jer tužitelj uspjeh utvrđujemo na 85 %, a tuženikov na 15 %. Nakon što u drugom koraku izračunamo da su tužitelji troškovi nužni za vođenje parnice zbirno iznosili 13.500,00 HRK, a tuženikovi 9.500,00 HRK, smanjujući ih razmjerno u odnosu na postotne uspjehe dobijemo svote od 11.475,00 HRK i 1.425,00 HRK. Prebivši ih, na kraju, dobijemo tuženikovu obvezu u svoti od 10.050,00 HRK.

Stoga, imajući u vidu da smo se koristili jednakim varijablama, za primijetiti je da je novi način izračuna povoljniji za stranku s većim parcijalnim uspjehom u sporu, *in concreto* tužitelja, predmnijevamo zbog činjenice da pri novom izračunu tuženikovi troškovi postupka kao troškovi parnične stranke s manjim parcijalnim uspjehom nisu bili varijabla.

Konačno, smatramo se potrebnim referirati i na dio zakonske odredbe kojim je normirano da ako su stranke djelomično uspjele u parnici u približno jednakim dijelovima, sud može odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove ili da jedna stranka naknadi drugoj stranci samo pojedine troškove primjenom odredbe čl. 156. st. 1. ZPP-a¹⁸. Navedeni dio odredbe, naime, smatramo suvišnim i nepotrebnim, ako zbog ničeg drugog onda zbog pravila da je veće sadržano u manjemu, odnosno, drugim riječima, autor smatra da je o troškovima postupka i u situaciji podjednakoga parcijalnog uspjeha u sporu moguće odlučiti primjenom temeljnog pravila.

6. ZAKLJUČAK

Nova regulacija instituta naknade troškova parničnog postupka u slučaju parcijalnoga stranačkog uspjeha u sporu normativno izvršena u ZID ZPP-u sastojeca je, prema našem mišljenju, od pozitivnih i negativnih rješenja. **Pozitivna se odnose na normiranje nekih pravila pri odlučivanju o naknadi troškova koja do sada nisu bila normirana, ali su se primjenjivala na temelju relevantne judikature. Negativno je što je zakonodavac, umjesto da Zakonom uredi način obračuna troškova zaživio i u hodu u praksi, uz uklanjanje nekih njegovih insuficijentnosti, propisao posve novu formulu odnosno proceduru obračuna koja pri izračunu uopće u obzir ne uzima troškove postupka one strane koja je manjem dijelu parcijalno uspjela u parnici.**

¹⁸ ZPP, čl. 154/4.

¹⁷ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev 616/2006-2